

Protokół

19. posiedzenia, II. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 16. Października 1884.

Początek o godzinie 12. minut 30.

Przewodniczący Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyplikiewicz.

Sekretarze: posłowie Dr. Stanisław hr. Badeni, ks. Władysław Sapieha, Tytus Siengalewicz,
i A. Jędrzejowicz.

Obecnych posłów 129.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.

Marszałek zagaja posiedzenie i oznajmia, że protokół z 17. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie poczyniono zarzutów, — zaś protokół z 18. posiedzenia jest złożony w biurze sejmowem.

Sekretarz p. A. Jędrzejowicz czyta spis petycyi, wniesionych po dzień 16. Października 1884. od l. 749 do l. 760 włącznie, które przydzielono następującym komisjom:

Komisji dla spraw gospodarstwa krajowego l. 750, 756.

- „ drogowej l. 751.
- „ petycyjnej l. 752, 754.
- „ szkolnej l. 753, 759.
- „ administracyjnej l. 755.
- „ prawniczej l. 757.
- „ kolejowej l. 760.

Wydziałowi krajowemu zaś przekazano petycye do l. 749 i 758.

Marszałek podaje do wiadomości Izby następujące pismo c. k. Prezydium Namiestnictwa do l. 9876|pr. do Marszałka krajowego, które sekretarz p. A. Jędrzejowicz odczytuje.

Jaśnie Wielmożny Panie Marszałku!

Jego ces. król. Apostolska Mość Najjaśniejszy Pan polecił oznajmić Sejmowi krajowemu Najwyższe podziękowanie za życzenia złożone Jego ces. i król. Apostolskiej Mości z powodu Najwyższych Imienin.

W myśl reskryptu Jego Ekscelencyi Pana Ministra spraw wewnętrznych z 9. t. m. liczba 4.904MJ. mam zaszczyt upraszać Jaśnie Wielmożnego Pana, ażebyś to Najwyższe podziękowanie

raczył podać do wiadomości Wysokiego Sejmu krajowego. Proszę przyjąć zapewnienie o mojem wysokiem poważaniu.

Lwów, dnia 14. Października 1884.

Z a l o s k i.

Marszałek nwiadamia Izbę, iż udzielił p. hr. Reyowi urlop 8-dniowy.

Sekretarz p. A. Jędrzejowicz czyta następujący wniosek naglący p. Chamca i towarzyszy:

Zważywszy, że powiatów Horodeńskiego, Zaleszczyckiego i Borszczowskiego, mimo, że najżyźniejszą w całym kraju glebę posiadają, a do najludniejszych i najobszerniejszych we wscho-dniej części jego należą, żadna dotychczas kolej żelazna nie przecina;

zważywszy, że powiaty rzeczone, jakoteż część Buczackiego i Czortkowskiego zbywają ziemiopłody swoje w kierunku ku góróm przez Kołomyję, a zatem z kolei transwersalnej żadnej prawdopodobnie albo nie wielką korzyść odniosą;

zważywszy, że w całej tej, niemal zupełnie bezleśnej okolicy, przemysł obrachowany na przeróbkę ziemiopłodów nie może się rozwinąć należycie, dopóki mu się nie umożliwi dostawy materiału palnego, w który obfituje podnóże gór;

zważywszy, że tak mniejsza jak i większa własność ziemska w rzeczonych powiatach obciążona powiększonym w dwójnasób przeszło przy ostatniej regulacyi najwyższym w Galicyi podatkiem gruntowym, w najkrytyczniejszym jest położeniu;

zważywszy, że wedle petycyi wniesionych do Rady państwa i do Sejmu krajowego przez Reprezentacye powiatowe i gminae w tej okolicy, skuteczny środek zaradczy leży w wybudowaniu kolei żelaznej ze Śniatyna przez Horodenkę do Zaleszczyk;

zważywszy, że w utrzymaniu i spotęgowaniu siły podatkowej tych najżyźniejszych w całej Galicyi powiatów, schodzi się dobrze zrozumiany interes państwa z interesem kraju;

zważywszy wreszcie, że przed kilkoma dniami odbyła się na żądanie osób interesowanych w przyjeździe do skutku tej kolei, rewizya trasy, a zatem studia przygotowawcze za ukończone, a całą kwestyę za dojrzałą poczytywać należy;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się e. k. Rząd, ażeby tak subwencją z funduszków państwowych, jakoteż i innymi leżącymi w jego zakresie działaniami środkami, doprowadził co rychlej do skutku budowę kolei żelaznej ze Śniatyna przez Horodenkę do Zaleszczyk.

Wnioskodawca:

Chamiec.

A. Sapięha, W. Sapięha, Lenartowicz, Władysław Koziębrodzki, J. Czartoryski, Kapri, Borkowski, ks. Morawski, Sięgalewicz, Solecki biskup, Pódlęwski, Sembratowicz, Wolański, A. Jędrzejowicz, Polanowski, ks. Sawa, Wernicki, Abrahamowicz, Szcęśny Koziębrodzki, Stanisław Stadnicki, Z. Dembowski, Ant. Golejewski, H. Scipio, Hansner, Zamoyski, R. Łubieński, Henryk Janko, Żuk Skarszewski, Gross, Skalkowski, Romanowicz, Goldman, Sieczyński.

P. Chamiec uzasadnia nagłość i wnosi przekazanie wniosku oraz petycyi gminy miasta Śniatyna do l. 902 komisji kolejowej z poleceniem zdania sprawy jeszcze w ciągu sesyi bieżącej.

Po przemówieniu p. Chrzanowskiego i p. Chamca co do formalnego traktowania, uchwała Izba nagłość wniosku p. Chamca i przyjmuje dalsze wnioski tj. odesłanie sprawy wraz z petycyami miasta Śniatyna do komisji kolejowej z poleceniem zdania sprawy jeszcze w ciągu sesyi bieżącej.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie wyjednania dla gminy miasta Wiśnicza prawa do poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa, tudzież o nadanie prawa do poboru kopytkowego.

Sprawozdawca poseł Smolka czyta sprawozdanie Wydziału kraj. z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją gminy Wiśnicza o wyjednanie opłat od napojów spirytusowych i od piwa, tudzież o udzielenie kopytkowego, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Na wniosek p. Onyszkiewicza uchwała Izba, iż uchwałą powyższą załatwioną jest petycja do l. 729.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków fundacyi ś. p Stanisława hr. Skarbka za rok 1882

Sprawozdawca poseł Rybicki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zamknięcie rachunku fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1882. przyjmuje się do wiadomości.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji bankowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie przyjęcia na kraj gwarancyi za zobowiązania wypływające z Iszej emisji obligacyj komunalnych Banku krajowego do wysokości 5,000.000 zł.

Sprawozdawca poseł Smarzewski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań, wypływających z wydania obligacyj komunalnych Banku krajowego I. emisji aż do wysokości pięciu milionów (5,000 000) zł. wartości imiennej w ten sposób, iż regularną spłatę procentów i spłatę kapitału posiadaczom obligacyj komunalnych poręcza w pierwszym rzędzie specjalny fundusz rezerwowy, utworzony dla obligacyj komunalnych, następnie Bank krajowy całym swoim majątkiem, a dopiero, o ileby fundusze wyżej wymienione nie pokrywały zobowiązań wynikłych z wydania obligacyj komunalnych, wchodzi w zastosowanie gwarancja kraju.

II. Specjalny fundusz rezerwowy dla obligacyj komunalnych Banku krajowego powstaje:

- a) z fruktyfikacji trzyprocentowej rezerwy specjalnej, pobieranej przez Bank krajowy od pożyczonej sumy w myśl przepisów Wydziału krajowego z dnia 24 Kwietnia 1883 l. 19.511;
- b) z części nadwyżki dochodów Banku krajowego mianowicie z 30% tej nadwyżki oddzielonych od owych 70%, które w myśl §. 62. statutu Banku krajowego obracane być mają na pomnożenie zakładowego majątku Banku krajowego.

III. Pożyczki w obligacjach komunalnych udzielane być mają przez Bank krajowy gminom i powiatom:

- a) na spłatę lub ułatwienie spłaty wysoko oprocentowanych długów członków gminy;
- b) na inwestycje i przedsiębiorstwa produkcyjne, oraz zakładanie lub zasilanie powiatowych kas pożyczkowych;
- c) na cele użyteczności publicznej nie wchodzące w zakres bieżącej gospodarki gminnej.

Udzielenie pożyczki w obligacjach komunalnych gminom wiejskim, miasteczkom i miastom nie posiadającym osobnych statutów, poprzedzać ma uchwała odnośnej Rady powiatowej, uznająca istotną użyteczność i potrzebę pożyczki na cele powyżej wymienione, przyczem §. 36. ustawy o Reprezentacji powiatowej nie może być zastosowany.

Tylko zaliczki lub pożyczki udzielane z funduszków służących na cele publiczne, poprzedzać mogą pożyczki komunalne Banku krajowego co do zabezpieczenia rzeczowego lub pierwszeństwa do prawa egzekucyi.

IV. Przyznanie pożyczki w obligacjach komunalnych nastąpić może tylko za uchwałą Rady nadzrczej Banku krajowego.

Pożyczki w obligacjach komunalnych udzielane gminom, o ile w części lub w całości spłacone być mają z dodatków do podatków bezpośrednich, podlegają nadto jeszcze zatwierdzenin ze strony Wydziału krajowego.

Pożyczki w obligacjach komunalnych przewyższające wraz z poprzednio zaciągniętymi pożyczkami komunalnemi kwotę stu tysięcy (100.000) zł., oraz pożyczki, którym pierwszeństwo co do zabezpieczenia rzeczowego lub prawa egzekucyi danem być nie może, udzielane będą tylko za zezwoleniem Sejmu krajowego na wniosek Wydziału krajowego.

V. Ogólna suma wydanych obligacyj komunalnych w żadnym razie przekraczać nie może ogólnej sumy równoczesnej wierzytelności Banku krajowego w kapitale z tytułu pożyczek udzielonych gminom i powiatom. Do tej sumy wierzytelności nie mogą być doliczane wierzytelności w kapitale, powstające z zalegania rat amortyzacyjnych.

VI. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wyjednanania u c. k. Rządu zatwierdzenia zmiany i uzupełnienia statutów Banku krajowego w myśl uchwał powyższych, a dopiero po zatwierdzeniu przez c. k. Rząd tej zmiany i uzupełnieniu statutów Banku. gwarancya kraju będzie mieć zastosowanie do obligacyj komunalnych I. emisji, bądź to już przedtem wydanych, bądź też następnie aż do łącznej wysokości 5,000.00 zł. wydać się mających.

W ogólnej rozprawie stawia p. E. Wolański następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przedłożenie w sprawie gwarancji I. Emisji 5.000.000 obligacji komunalnych, odsyła się do komisji bankowej, w celu przedłożenia skodyfikowanego projektu do zmiany statutu Banku krajowego na podstawie zasad zawartych w sprawozdaniu Wydziału krajowego.

Przemawiają pp. Madeyski, ks. Sieczyński, Madeyski powtórnie, który zapowiada w miejsce ustępu VI. dostatecznie popartą poprawkę treści następującej:

Poleca się komisji bankowej, ażeby jak najrychlej przedłożyła Sejmowi kodyfikowany projekt do zmiany i uzupełnienia statutów Banku krajowego w myśl zasad zawartych w ustępach sprawozdania I. do V.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej i przemówieniu sprawozdawcy, który imieniem komisji przyjmuje wniosek p. Madevskiego w miejsce ustępu VI poddaje Marszałek pod głosowanie wniosek p. E. Wolańskiego.

Izba uchyla ten wniosek i przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Smarzewski czyta:

I. Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań, wypływających z wydania obligacji komunalnych Banku krajowego I. emisji aż do wysokości pięciu milionów (5,000 000) zł. wartości imiennej w ten sposób, iż regularną spłatę procentów i spłatę kapitału posiadaczom obligacyj komunalnych poręcza w pierwszym rzędzie specjalny fundusz rezerwowy, utworzony dla obligacyj komunalnych. następnie Bank krajowy całym swoim majątkiem a dopiero, o ileby fundusze wyżej wymienione nie pokrywały zobowiązań wynikłych z wydania obligacyj komunalnych, wchodzi w zastosowanie gwarancya kraju.

II. Specjalny fundusz rezerwowy dla obligacji komunalnych Banku krajowego powstaje:

a) z fruktyfikacji trzyprocentowej rezerwy specjalnej, pobieranej przez Bank krajowy od pożyczonej sumy w myśl przepisów Wydziału krajowego z dnia 24. Kwietnia 1883 l. 19.511;

b) z części nadwyżki dochodów Banku krajowego mianowicie z 30° tej nadwyżki oddzielonych od owych 70°, które w myśl §. 62 statutu Banku krajowego obracane być mają na pomnożenie zakładowego majątku Banku krajowego.

Izba uchwała oddzielnie ustęp I. i II. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Smarzewski czyta:

III. Pożyczki w obligacjach komunalnych udzielane być mają przez Bank krajowy gminom i powiatom:

a) na spłatę lub ułatwienie spłaty wysoko oprocentowanych długów członków gminy;
b) na inwestycje i przedsiębiorstwa produkcyjne, oraz zakładanie lub zasilanie powiatowych kas pożyczkowych;

c) na cele użyteczności publicznej nie wchodzące w zakres bieżącej gospodarki gminnej.

Udzielenie pożyczki w obligacjach komunalnych gminom wiejskim, miasteczkom i miastom nie posiadającym osobnych statutów, poprzedzać ma uchwała odnośnej Rady powiatowej, uznająca istotną użyteczność i potrzebę pożyczki na cele powyżej wymienione, przyczem §. 36. ustawy o Reprezentacji powiatowej nie może być zastosowany.

Tylko zaliczki lub pożyczki udzielane z funduszków służących na cele publiczne poprzedzać mogą pożyczki komunalne Banku krajowego co do zabezpieczenia rzeczowego lub pierwszeństwa do prawa egzekucyi.

Do ustępu III. lit. b) wnosi p. ks. Syczyński dostatecznie poparty dodatek po słowie „pożyczkowych“ dodać „i gminnych kas pożyczkowych.“

Przemawiają pp ks. A. Sapieha, Łazarski, Romanowicz, J. E. L. Wodzicki, ks. Syczyński.

Po przemówieniu sprawozdawcy uchwała Izba ustęp III. a, b i c, zgodnie z wnioskiem komisji i uchyla poprawkę p ks. Syczyńskiego.

Sprawozdawca p. Smarzewski czyta:

IV. Przyznanie pożyczki w obligacjach komunalnych nastąpić może tylko za uchwałą Rady nadzorczej Banku krajowego.

Pożyczki w obligacjach komunalnych udzielane gminom, o ile w części lub w całości spłacone być mają z dodatków do podatków bezpośrednich, podlegają nadto jeszcze zatwierdzeniu ze strony Wydziału krajowego.

Pożyczki w obligacjach komunalnych, przewyższające wraz z poprzednio zaciągniętymi pożyczkami komunalnymi kwotę stu tysięcy (100.000) zł., oraz pożyczki, którym pierwszeństwo co do zabezpieczenia rzeczowego lub prawa egzekucyi danem być nie może, udzielane będą tylko za zezwoleniem Sejmu krajowego na wniosek Wydziału krajowego.

V. Ogólna suma wydanych obligacyj komunalnych w żadnym razie przekraczać nie może ogólnej sumy równoczesnej wierzytelności Banku krajowego w kapitale z tytułu pożyczek udzielonych gminom i powiatom. Do tej sumy wierzytelności nie mogą być doliczane wierzytelności w kapitale, powstające z zalegania rat amortyzacyjnych.

Izba uchwała oddzielnie ustęp IV. i V., zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

W miejsce ustępu VI. otwiera Marszałek rozprawę nad przyjętym przez komisję bankową wnioskiem p. Madeyskiego.

Przemawiają pp. Kozłowski i Żurowski.

Po zamknięciu rozprawy poddaje Marszałek pod głosowanie wniosek p. Madeyskiego w miejsce ustępu VI. w brzmieniu następującem:

Poleca się komisji bankowej, ażeby jak najrychlej przedłożyła Sejmowi skodyfikowany projekt do zmiany i uzupełnienia statutów Banku krajowego w myśl zasad zawartych w ustępach sprawozdania I do V“

Izba uchwała ten wniosek.

Sprawozdawca p. Smarzewski wnosi trzecie czytanie.

Przemawiają pp. Żurowski, Kozłowski i sprawozdawca, następnie pp. Golejewski, St. Badeni, Kozłowski powtórnie.

Marszałek zwraca uwagę p. Kozłowskiego, że po dokonaniu już uchwaleniu w drugim czytaniu wniosku komisji nie może dopuścić merytorycznych uwag, że zatem mowca może prze-

mawiać tylko co do formalnego traktowania. Gdy p. Kozłowski mimo to podnosi dalej merytoryczne obiekcje, Marszałek wzywa go, aby zaniechał tego. P. Kozłowski odpowiada podniesionym głosem:

„Muszę oświadczyć p. Marszałkowi, iż ja nie pod Jego łaską uczyłem się parlamentaryzmu“, Marszałek wzywa p. Kozłowskiego za te słowa do porządku.

P. Kozłowski oświadcza, iż składa mandat poselski i opuszcza salę obrad.

Po przemówieniu p. ks. Sieczyńskiego, uchwała Izba imienne głosowanie w trzeciem czytaniu wniosków komisji, i uchwała w imiennem głosowaniu 76 głosami przeciw 36 głosom cały wniosek komisji nad trzeciem czytaniem.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dalszych czynności około organizacji Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 3. Czerwca 1884 co do dalszych czynności około organizacji Banku krajowego;

b) poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt do zmiany statutów Banku krajowego, rozszerzający prawa i zakres działania Rady nadzorczej przy wymiarze, przyznaniu i udzielaniu pożyczek hipotecznych, tudzież zawierający postanowienia co do jej składu i sposobu wyboru.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji dla spraw gospodarstwa krajowego o wniosku p. Polanowskiego w przedmiocie zebrania dat statystycznych o stanie przemysłu gorzelniczego.

Sprawozdawca p. Gross, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Wydział krajowy, by za pośrednictwem biura statystycznego, z uwzględnieniem kwestyonarza przez wnioskodawcę przedstawionego, zbierał daty dotyczące się warunków produkcyjnych i ruchu przemysłu gorzelnianego w kraju naszym, jego oddziaływania na całość gospodarstwa krajowego, wreszcie wpływu teraźniejszego systemu opodatkowania na rozwój tego przemysłu.

Po przemówieniu p. E. Wolańskiego, uchwała Izba powyższy wniosek komisji.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji dla spraw gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie szkół rolniczych w Dublanach i folwarku Dublańskiego.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału o krajowej szkole rolniczej w Dublanach, tudzież o folwarku w Dublanach z dnia 6. października r. b. L. 43.008.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu zarządzić rozpoczęcie budowy gmachu szkolnego dla wyższej szkoły rolniczej w Dublanach w r. 1885 i otwiera na ten cel kredyt do wysokości 8.000 zł.

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu zarządzić wybudowanie w ciągu roku 1885 dla dyrektora pomieszczenia parterowego drewnianego, którego koszt nie powinien przenosić łącznej sumy 5.600 zł.

4) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu starać się, ażeby c. k. Rząd pokrył połowę tego kosztu.

5) Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na budowę pomieszkania dla dyrektora szkoły w Dublinach kredyt do wysokości 2.800 zł.

W końcu uprasza komisya gospodarstwa krajowego :

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące dwie rezolucyje :

1) Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przystąpił do załatwienia uchwał, przyjętych przez Sejm 15. Października 1883, tyczących sprawy gorzelni i kursu gorzelnianego w Dublinach, a wynik przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi.

2) Wzywa się Wydział krajowy, ażeby obok obecnej eksploatacyi torfu, zajął się urządzeniem wyrobu torfu prasowanego, odpowiednio do postępu nauk i doświadczeń poczynionych w tej gałęzi przemysłu.

W ogólnej rozprawie przemawia p. Abrahamowicz i wnosi do ustępu 2. wniosków komisyi dostatecznie poparty dodatek następującej treści :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by zanim rozpoczęta zostanie budowa gmachu szkolnego w Dublinach, zbadał szczegółowo, czy i o ile proponowane rozmiary tego gmachu w ścisłym zastosowaniu do istotnych potrzeb nauki gospodarstwa wiejskiego nie dałyby się zmniejszyć, a w tym razie, ażeby zmniejszenia tego wedle własnego uznania dokonał.

Przemawiają pp. Struszkiewicz i Antoniewicz. który wnosi odroczenie sprawy budowy gmachu szkolnego do następnego roku.

Izba nie popiera wniosku p. Antoniewicza i po przemówieniu p. Wereszczyńskiego i sprawozdawcy przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. E. Jędrzejowicz czyta :

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału o krajowej szkole rolniczej w Dublinach, tudzież o folwarku w Dublinach z dnia 6. października r. b. L. 43 008

Izba uchwała ustęp 1. zgodynie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu zarządzić rozpoczęcie budowy gmachu szkolnego dla wyższej szkoły rolniczej w Dublinach w roku 1885 i otwiera na ten cel kredyt do wysokości 8.000 zł.

Marszałek otwiera rozprawę nad wnioskiem p. Abrahamowicza.

Po przemówieniu sprawozdawcy, uchwała Izba ustęp 2. zgodnie z wnioskiem komisyi i dodatek p. Abrahamowicza w następującem brzmieniu :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by zanim rozpoczęta zostanie budowa gmachu szkolnego w Dublinach zbadał szczegółowo, czy i o ile proponowane rozmiary tego gmachu w ścisłym zastosowaniu do istotnych potrzeb nauki gospodarstwa wiejskiego, nie dałyby się zmniejszyć, a w tym razie, ażeby zmniejszenia tego wedle własnego uznania dokonał.

Sprawozdawca czyta :

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu zarządzić wybudowanie w ciągu roku 1885. dla dyrektora pomieszkania parterowego drewnianego, którego koszt nie powinien przenosić łącznej sumy 5.600 zł.

P. Antoniewicz wnosi do ustępu 3. wniosku komisyi po słowach „dla dyrektora“ dodatek „profesora i adjunkta.“

Izba nie popiera wniosku p. Antoniewicza i uchwała ustęp 3. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu starać się, ażeby c. k. Rząd pokrył połowę tego kosztu ;

5. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na budowę pomieszkania dla dyrektora szkoły w Dublanach kredyt do wysokości 2.800 zł.

Izba uchwała ustępy 4. i 5. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następnie czyta sprawozdawca:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące rezolucje:

1) Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przystąpił do załatwienia uchwał przyjętych przez Sejm 15. Października 1883. tyczących sprawy gorzelni i kursu gorzelnianego w Dublanach, a wynik przedłożył Sejmowi na najbliższej sesji.

Izba uchwała następną 1. rezolucji zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

2. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby obok obecnej eksploatacji torfu, zajął się urządzeniem wyrobu torfu prasowanego, odpowiednio do postępu nauk i doświadczeń poczynionych w tej gałęzi przemysłu.

Przemawiają pp. T. Rozwadowski, ks. A. Sapieha, Antoniewicz dwukrotnie.

Po zamknięciu dyskusji na wniosek p. Chrzanowskiego i przemówieniu sprawozdawcy uchwała Izba ustępną 2. rezolucji zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały wniosek komisji w trzecim czytaniu.

P. Jaworski wnosi z powodu złożenia mandatu przez p. Kozłowskiego wybór uzupełniający jednego członka do komisji kolejowej.

Izba uchwała przystąpić natychmiast do wyboru.

Na skrutatorów powołuje Marszałek pp. Zawadzkiego, Romanowicza, Waygarta, Skrzyńskiego i Łozińskiego.

P. Waygart ogłasza wynik wyboru jednego członka komisji kolejowej w miejsce b. posła Kozłowskiego.

Głosujących 83.

Wybrany p. hr. Jan Tarnowski

Z powodu spóźnionej pory, zamyka Marszałek posiedzenie i naznacza następne na dzień 17. Października 1884 godzinę 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 20. posiedzenia, II. sesji, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie w Piątek dnia 17. Października 1884 o godzinie 11. przed południem.

1. Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku p. Waygarta w sprawie rozkładu kosztów stałego kwaterunku. — Sprawozdawca poseł Adam Jędrzejowicz.
2. Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku p. Alfreda Potockiego w sprawie taryf kolejowych. Sprawozdawca poseł Jaworski.
3. Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku p. Wojciecha Dzieduszyckiego do ustawy o ustroju publicznych szkół ludowych, a w szczególności wydziałowych i do zmiany ustawy o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół ludowych i obowiązku posyłania do nich dzieci. — Sprawozdawca poseł Wojciech Dzieduszycki.
4. Sprawozdanie komisji powodziowej z działu akcyi ratunkowej dla dotkniętych klęską powodzi w r. 1884. — Sprawozdawca poseł Artur Potocki.
5. Sprawozdanie komisji powodziowej o przedłożeniu Wydziału krajowego co do środków dających do zabezpieczenia kraju na przyszłość od powodzi i wylewu rzek. — Sprawozdawca poseł Chrzanowski.
6. Sprawozdanie komisji dla spraw gospodarstwa krajowego o wniosku pp. Chrzanowskiego, Artura Potockiego i Zamoyskiego w sprawie ustanowienia komisji krajowej dla nieszkodliwego odprowadzania wód górskich. — Sprawozdawca poseł Zamoyski.

7. Sprawozdanie komisji dla spraw gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie popierania przedsięwzięć melioracyjnych na podstawie ustawy państwowej z 30. Czerwca. 1884. — Sprawozdawca poseł Sanguszko.
8. Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie uwolnienia dochodów Banku krajowego od wszystkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych. — Sprawozdawca poseł Abrahamowicz.
9. Sprawozdanie komisji dla spraw gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zakładania niższych szkół rolniczych w zachodniej części kraju. — Sprawozdawca poseł Lange.
10. Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszy indemnizacyjnych za rok 1883. — Sprawozdawca poseł Chrzanowski.
11. Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. Bobczyńskiego w sprawie wydania noweli do ustawy o pijaństwie. — Sprawozdawca poseł Żarski.

Koniec posiedzenia o godzinie 2. popołudniu.

Marszałek krajowy.

Dr. Zybkiewicz w. r.

Sekretarze:

St. Baden w. r.

Siengalewicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 16. października 1884.

749. Mikołaj Budzanowski uczeń III. roku seminarium nauczycielskiego przez p. Ochrymowicza o zapomogę.
750. Brzozów Wydział powiatowy przez p. Bobczyńskiego o pobieranie soli dla tamtejszego powiatu z Łącka.
751. Paweł Tomanek i inni przez p. Jaworskiego w sprawie zmiany kierunku drogi krajowej Lwów - Stojanów.
752. Gmina Mokrze przez p. Płazińskiego o przyjęcie kosztów leczenia i przewozu Maryi Dymek na fundusz krajowy.
753. Paklikowski Aleksander nauczyciel przez p. Romanowicza o podwyższenie płacy.
754. W. S. Krępowski nauczyciel przez p. Małeckiego w sprawie zniesienia żebractwa publicznego.
755. Gminy Lachawa, Sadzawa i inne przez p. Romańczuka o uzupełnienie i zaostrenie ustaw łowieckich.
756. Gmina Dobrowlany przez p. Romańczuka o bezpłatny pobór surowicy solnej w Nowicy.
757. Właściciele obszarów dworskich i reprezentacye gmin i okręgu c. k. Sądu pow. w Bursztynie przez p. Siengalewicza o utworzenie Sądu powiatowego w Bukaczowcach.
758. Eleonora Reinberger przez p. Zamoyskiego o zaopatrzenie.
759. Jan Przybyłowicz nauczyciel z Tuligłów przez p. Zamoyskiego o przyznanie lat służby w zawodzie nauczycielskim.
760. Wydział pow. w Wieliczce przez p. Popiela o budowę kolei Dobra — Wieliczka.

